

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: officebu@rect.bg.ac.rs

Београд, 17.07.2019.
10 бр. 612-2294/2-19
ТСН

Одбор за професионалну етику Универзитета у Београду, поступајући по жалби ректорке Универзитета у Београду број 612-2294/1-19 од 24.05.2019. године, изјављеној на Одлуку Наставно-научног већа Факултета организационих наука 05-01 број 3/61 од 08.05.2019. године, на седници одржаној 15.07.2019. године, на основу члана 6. став 3. Правилника о утврђивању неакадемског понашања у изради писаних радова („Гласник Универзитета у Београду“ број 193/16, 196/16, 197/17, 199/17), донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ жалба ректорке Универзитета у Београду број 612-2294/1-19 од 24.05.2019. године, изјављена на Одлуку Наставно-научног већа Факултета организационих наука 05-01 број 3/61 од 08.05.2019. године, поништава се побијана одлука и предмет враћа првостепеном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Наставно-научно веће Факултета организационих наука на седници од 08.05.2019. год., донело је Одлуку којом се усваја Извештај Етичке комисије Факултета и Мишљење Стручне комисије, и утврђује да нема неакадемског понашања Синеше Малог при изради докторске дисертације под називом „Креирање вредности кроз процес реструктурирања и приватизације – теоријске концепције и остварени резултати у Србији“, коју је именовани одбранио на Факултету организационих наука 2013. године.

На Одлуку Наставно-научног већа Факултета ректорка Универзитета у Београду благовремено је Одбору за професионалну етику Универзитета изјавила жалбу чији саставни део су четири иницијалне жалбе у којима су и наведени разлози оспоравања предметне одлуке.

Испитујући наводе у жалби, Одбор за професионалну етику, на седници одржаној 14.06.2019. године, закључио је да од декана и Етичке комисије Факултета организационих наука, као и од Синеше Малог, а у складу Законом о општем управном поступку и чланом 6. став 2. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова, затражи одговоре на наводе из жалбе. Декан и председник Етичке комисије Факултета благовремено су доставили одговор Одбору, у коме упућују Одбор да се обрати Стручној комисији која је и сачинила Стручно мишљење, а Синеша Мали у остављеном року није доставио одговор Одбору.

Одбор за професионалну етику, на седници одржаној 15.07.2019. године, разматрао је оспорену Одлуку Већа, Извештај Етичке комисије и Мишљење Стручне комисије, као и наводе изнете у жалби, односно иницијалним жалбама и након дискусије свих чланова Одбора закључено је следеће:

Одлука Наставно-научног већа и Извештај Етичке комисије Факултета у целости су засновани на Мишљењу Стручне комисије која је формирана у складу са чланом 5. став 3. Правилника о утврђивању неакадемског понашања у изради писаних радова. Стога је предмет разматрања Одбора, као и поднетих жалби, било претежно Мишљење Стручне комисије, јер је, као што је већ речено, у овом предмету Мишљење Стручне комисије било једини основ за давање мишљења Етичке комисије и за доношење ожалбене одлуке Наставно-научног већа. Основна мањкавост претходно спроведеног поступка јесте мишљење Стручне комисије које је нејасно, непрецизно и у одређеној мери контрадикторно.

Задатак стручне комисије у поступку утврђивања неакадемског понашања плагирања је, сагласно члану 5. став 4. Правилника, да врши процену оригиналности радова узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је то потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену односно коришћену грађу). Оригиналност рада се везује за аутора, односно потребно је утврдити да ли је докторска дисертација оригинални научни, односно уметнички резултат рада кандидата. У предметном случају, Стручна комисија је погрешно применила материјално право, јер се упустила у оцену оригиналности доприноса дисертације науци, тј. бавила се испитивањем научног доприноса оспорене дисертације, што није задатак Стручне комисије.

У Стручном мишљењу нема прецизног одговора на питање да ли је у поступку израде докторске дисертације Сенише Малог било неакадемског понашања или није, у смислу члана 22. став 1. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду. Као директна последица датог мишљења Стручне комисије у Извештају Етичке комисије Факултета се наводи да је она: „једногласно усвојила стручно мишљење Стручне комисије према коме је докторска дисертација резултат самосталног научноистраживачког у стручном раду кандидата“ те да „уочени пропусти по обиму и значају не доводе у питање основне научне доприносе и оригиналност докторске дисертације“. Идентично мишљење је наведено и у оспореној Одлуци Наставно-научног већа, којом је утврђено да нема неакадемског понашања Сенише Малог при изради докторске дисертације.

Из наведеног произлази да су сва релевантна мишљења и ожалбена одлука донети на основу нерелевантних навода и нејасних закључака о чињеницама које нису од утицаја на решење ове правне ствари. Наиме, питање квалитета докторске дисертације и њен научни допринос нису од значаја за решење ове правне ствари, јер се ови елементи не оспоравају. Оно што је требало утврдити је да ли је у изради докторске дисертације било неакадемског понашања – плагирања.

Наводи о томе да су „постојали одређени пропусти“, да је „идентификован висок степен сличности са туђим текстовима“, да у „пар случајева постоје одређени технички административни пропусти (без икакве одговорности кандидата)“, да „не постоји формални захтев за утврђивањем неакадемског понашања“, „да се спорним сматра неадекватно навођење аутора или рада, али ово не носи битан утицај на тестиране хипотезе и научни допринос дисертације“, да „и када би се сви ти делови избацили из рада то не би имало никакав утицај на укупни научни допринос дисертације“, да се обим спорних делова креће у распону од 3-4%, да делови текста дисертације од укупно 5-6% који није споран не угрожава значај и научни допринос дисертације, да је комисија идентификовала пропуст од око 7% дела текста где су морали да се користе знаци навода, те да је од укупног индекса сличности Стручна комисија искључила одређене делове (тачка 4. Стручног мишљења), су нејасни и неразумљиви. Закључак Стручне комисије не одговара задатку због кога је и формирана, а све наведено је од утицаја на доношење коначне одлуке.

На основу наведеног, Одбор је закључио да је потребно да Стручна комисија да конкретно и јасно стручно мишљење, да ли је Синиша Мали извршио радње плагирања из члана 22. став 1. алинеја 1.-3. Кодекса, у ком обиму и којим конкретним радњама, а посебно у вези преузимања текста другог аутора без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет. Стручна комисија не треба да утврђује да ли уочени пропусти по обиму и значају доводе или не доводе у питање основне научне доприносе докторске дисертације.

У поновном поступку је потребно да Наставно-научно веће Факултета да јасан и прецизан задатак Комисији да изврши процену оригиналности предметне дисертације и да на јасан и стручан начин оцени постојање или непостојање неакадемског понашања, узимајући у обзир резултате софтверске анализе, као и друге методе и стандарде (члан 5. став 4. Правилника). Посебно наглашавамо да је софтверска анализа само један од начина утврђивања постојања неакадемског понашања, што не искључује и друге начине. У поновном поступку Стручна комисија треба да води рачуна и о наводима и доказима наведеним у изјављеној жалби и на крају да одговори, односно да мишљење у којој мери докторска дисертација представља резултат рада докторанда и да ли и у којој мери су поштована академска правила цитирања, навођења извора и сл.

Одбор оставља Факултету организационих наука да процени да ли ће, уколико је потребно, затражити и мишљење других стручних лица и тела, како би у року од 60 дана од пријема овог решења, донео одлуку у предметном случају, у складу са Правилником о утврђивању неакадемског понашања у изради писаних радова, поштујући Кодекс професионалне етике Универзитета.

На основу наведеног, Одбор за професионалну етику на седници одржаној 15.07.2019. год., једногласно је закључио да је жалба основана, те је одлучено као у изреци овог решења.

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА
ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ЕТИКУ

Проф. др Вук Радовић